

**ಕೆಎಲ್ಇ ಸಂಸ್ಥೆಯ
ಐಸಿಎಆರ್-ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ಮತ್ತಿಕೊಪ್ಪ
ಬೈಲಹೊಂಗಲ ತಾಲೂಕು, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ**

**ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿತ
ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮದಳು**

ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ. ಅಥವಾ 1 ಗ್ರಾಂ. ಕಾರ್ಬನ್‌ಡೈಆಕ್ಸಿಜನ್ 50 ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ತನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

• **ಕಾಡಿಗೆ ರೋಗ:** ಒಂದು ತನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೆಲವು ಕಾಳುಗಳು ಮಾತ್ರ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ಬಗ್ಗದ ಮಣಿಗಳಾಗಿ (ಉಂಡೆಗಳ ಹಾಗೆ) ಮಾರ್ಪಡಾಗುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಮಣಿಗಳು ಶಿಲೀಂಧ್ರದ ಕವಚ ಮತ್ತು ಬೀಜಕಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು: ರೋಗರಹಿತ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು 520 ಸೆಂ. ಉಷ್ಣಾಂಶವಿರುವ ಬಿಸಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ 10 ನಿಮಿಷ ನೆನಿಸಿ ನಂತರ ಒಣಗಿಸಿ ಬಿತ್ತಬೇಕು. ರೋಗ ಭಾದಿತ ತನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಬೇಕು. ಇಳುವರಿ:

- ಕಾಳಿನ ಇಳುವರಿ-20-22 ಕ್ವಿಂ/ಎ.
- ಹುಲ್ಲಿನ ಇಳುವರಿ 40-44 ಕ್ವಿಂ/ಎ.

ಲೇಖಕರು

ಶ್ರೀ. ಜಿ.ಜಿ. ವಿಶ್ವನಾಥ

ವಿಷಯ ತಜ್ಞರು (ಬೇಸಾಯ ಶಾಸ್ತ್ರ)

ಶ್ರೀ. ಎನ್. ಎಂ. ವಾರದ

ವಿಷಯ ತಜ್ಞರು (ಮಣ್ಣು ವಿಜ್ಞಾನ)

ಶ್ರೀಮತಿ. ಶ್ರೀದೇವಿ

ವಿಷಯ ತಜ್ಞರು (ಗ್ರಹ ವಿಜ್ಞಾನ)

ಡಾ. ಎನ್. ಎನ್. ಹಿರೇಮಠ

ವಿಷಯ ತಜ್ಞರು (ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ)

ಶ್ರೀ. ಪ್ರವೀಣ ಯಡಹಳ್ಳಿ

ವಿಷಯ ತಜ್ಞರು (ತೋಟಗಾರಿಕೆ)

ಶ್ರೀ. ಶಂಕರಗೌಡ ಎನ್. ಪಾಟೀಲ

ಕ್ಷೇತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು

ಸಂಪಾದಕರು : ಶ್ರೀ. ಜಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಐಸಿಎಆರ್- ಕೆಎಲ್ಇ ಕೆಎಕೆ

ಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ : ಶ್ರೀ. ಮಂಜುನಾಥ ಕೆ.ಎ.

ಗಣಕಯಂತ್ರ ಸಹಾಯಕರು

ಅಕ್ಷರ ಜೋಡಣೆ : ಶ್ರೀಮತಿ. ವೀಣಾ ಬನ್ನೂರ

ಬೆರಳಚ್ಚುಗಾರರು

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ

ಹಿರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು

ಐಸಿಎಆರ್-ಕೆಎಲ್ಇ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ಮತ್ತಿಕೊಪ್ಪ-591 147

ತಾಲೂಕು: ಬೈಲಹೊಂಗಲ, ಜಿಲ್ಲೆ: ಬೆಳಗಾವಿ, ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 9535604747

ಮಂಚ: kvk.Belagavi2@icar.gov.in, ಂತರ್ಜಾಲ: www.klekvk.org

Shri Bhavani Hubli # 9448116253

• **ಕಾಂಡ ಕೊರೆಯುವ ಹುಳು:** ಮರಿ ಹುಳು ಕಾಂಡವನ್ನು ಕೊರೆದು ಸುಳಿ ಒಣಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಭೈರು ತೆನೆ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಬಿಳಿ ತೆನೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು: ಸೂಗಿನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡುವ ಮುಂಚೆ ತುದಿಗಳನ್ನು ಚಿಪ್ಪಟಿ, ಕ್ಲೋರ್‌ಪೈರಿಫಾಸ್ 20 ಇ.ಸಿ. ಕೀಟನಾಶಕ 2.0 ಮಿ.ಲೀ. ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನ ಧಾವಣದಲ್ಲಿ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಅದ್ದಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾಂಡಕೊರೆಯುವ ಹುಳದ ಬಾಧೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ 10 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಫಿಪ್ರೋನಿಲ್ 0.3 ಜಿ ಹರಳುಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ನೀರನ್ನು ಹಾಯಿಸಿ ಅಥವಾ 2 ಮಿ.ಲೀ. ಕ್ಲೋರ್‌ಪೈರಿಫಾಸ್ 20 ಇ.ಸಿ ಯನ್ನು ಒಂದು ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

• **ಎಲೆ ಸುರಳಿ ಹುಳು:** ಮರಿ ಹುಳು ಎಲೆಯನ್ನು ಸುರಳಿ ಮಾಡಿ ಒಳಗೆ ಇದ್ದು ಹಸಿರು ಭಾಗವನ್ನು ಕೆರೆದು ತಿನ್ನುವುದರಿಂದ ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿಳಿ ಪಟ್ಟಿಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ.

ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು: ಈ ಕೀಟ ಬಾಧೆ ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ರೋಲೋಫಾಸ್ 50 ಇ.ಸಿ.ಯನ್ನು ಒಂದು ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 2 ಮಿ.ಲೀ. ನಂತರ ಸೇರಿಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

• **ಮುಳ್ಳು ಚಿಪ್ಪಿನ ಹುಳು:** ಪೌಡ ಕೀಟವು ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದಾಗಿದ್ದು, ಮೈ ಮೇಲೆ ಮುಳ್ಳುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಎಲೆಯನ್ನು ಕೆರೆದು ತಿನ್ನುವುದರಿಂದ ಹಳದಿ ಸುರಂಗಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು: ಬಿತ್ತನೆಯಾದ 10-12 ದಿನಗಳ ನಂತರ 1.3 ಮಿ.ಲೀ. ಮೊನೊಕ್ರೋಟೋಫಾಸ್ 36 ಎಸ್. ಎಲ್ ಅಥವಾ 2 ಮಿ.ಲೀ. ಕ್ಲೋರ್‌ಪೈರಿಫಾಸ್ 20 ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ 2 ಮಿ.ಲೀ. ಅಥವಾ 2.0 ಮಿ.ಲೀ. ಕ್ಲಿನಾಲ್‌ಫಾಸ್ 25 ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ 1 ಗ್ರಾಂ. ನೊಮೋರಿಯಾ ಶಿಲೀಂಧ್ರ ಮಡಿಯನ್ನು 1 ಲೀ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ರೋಗಗಳು:

• **ಬೆಂಕಿರೋಗ:** ಎಲೆಯ ಮೇಲೆ ಚಿಕ್ಕ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಚುಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ನಂತರ ಇಂತಹ ಚುಕ್ಕೆಗಳ ಗಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಚುಕ್ಕೆಯ ಮಧ್ಯಭಾಗವು ಅಗಲವಾಗಿದ್ದು, ಎರಡು ತುದಿಗಳು ಜೋಪಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಚುಕ್ಕೆಗಳ ಮಧ್ಯಭಾಗವು ಬೂದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದ್ದು, ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಉಂಗುರಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಹಲವಾರು ಚುಕ್ಕೆಗಳು ನೆನಿಸಿ ಎಲೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸುಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಎಲೆ, ಗಿಣ್ಣು, ತನೆಯ ದೇಹ, ತೆನೆ ಹಾಗೂ ಕಾಳುಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು: ಜೈವಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣ: ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 10 ಗ್ರಾಂ ಸೂಡೋಮೋನಾ ಪೆಡೋರಿಸ್ ಬೆರೆಸಿದ ಧಾವಣದಲ್ಲಿ 30 ನಿಮಿಷ ಬೀಜಗಳನ್ನು ನೆನಿಸಿ ಬಿತ್ತಬೇಕು. ನಾಟಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 4 ಗ್ರಾಂ. ಸೂಡೋಮೋನಾ ಪೆಡೋರಿಸ್ ಬೆರೆಸಿದ ಧಾವಣದಲ್ಲಿ ಬೇರುಗಳನ್ನು 20 ನಿಮಿಷ ಅದ್ದಬೇಕು. 20-25 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 4 ಗ್ರಾಂ. ಸೂಡೋಮೋನಾ ಪೆಡೋರಿಸ್ ಬೆರೆಸಿದ ಧಾವಣವನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

ರಾಸಾಯನಿಕ ಕ್ರಮಗಳು: ಪ್ರತಿ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಬೀಜಕ್ಕೆ 2 ಗ್ರಾಂ ಕಾರ್ಬನ್‌ಡೈಆಕ್ಸಿಜನ್ 50 ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ. ಶಿಲೀಂಧ್ರನಾಶಕದಿಂದ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡಿ ಬಿತ್ತಬೇಕು. ಹೊಲದಲ್ಲಿ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣಿಸಿದರೆ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 1 ಗ್ರಾಂ ಕಾರ್ಬನ್‌ಡೈಆಕ್ಸಿಜನ್ 50 ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ. ಅಥವಾ 0.6 ಗ್ರಾಂ. ಟ್ರೈಸೈಕ್ಲೋಪೋಲಿ 75 ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಪಿ. ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

• **ಕಂದು ಚುಕ್ಕೆ ರೋಗ:** ಎಲೆ, ಎಲೆ ಹೊದಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಾಳಿನ ಮೇಲೆ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಮೊಟ್ಟೆಯಾಕಾರ ಅಥವಾ ಎಳ್ಳಿನ ಆಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸೆಂ.ಮೀ. ನಷ್ಟು ಉದ್ದವಾಗಬಹುದು ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೂದಿ ಬಣ್ಣ ಅಥವಾ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ ಕಾಳುಗಳು ಕಂದು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತವೆ.

ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು: ರೋಗರಹಿತ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣಿಸಿದಾಗ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 2 ಗ್ರಾಂ ಮ್ಯಾಂಕೋಡೆಬ್ 75

ಭತ್ತ

ಭತ್ತವನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಬೆಳೆಯಾಗಿ 6488 ಹೆ. ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆ 142123 ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟಿದ್ದು, ಸರಾಸರಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯು ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 2550 ಕೆಜಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಉತ್ತರ ಆರಮಲನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮದ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಬೆಳೆಗಾಲ ಮತ್ತು ಜೈಲಹೊಂಗಲು ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಕೂರಿಗಿಯಿಂದ ಭತ್ತವನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಲನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಪಾನಾಪೂರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ತಳಿಗಳು:

ತಳಿಗಳು	ವಲಯ/ಸನ್ನಿವೇಶ	ಬಿತ್ತನೆ ತಿಂಗಳು	ಅವಧಿ (ದಿನಗಳು)/ತಳಿ ವಿಶೇಷತೆ
ಎಮ್‌ಟಿ-1001	ಉತ್ತರ ಆರಮಲನಾಡು/ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ (ಮಧ್ಯಮ ವಾರಿ ಭೂಮಿ)	ಜೂನ್	130-135 ದಿನಗಳು, ಮಧ್ಯಮ ಕಾಳನ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ
ಎಮ್‌ಟಿ-754	ಉತ್ತರ ಆರಮಲನಾಡು/ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ (ವಾರಿ ಭೂಮಿ)	ಜೂನ್	100-105 ದಿನಗಳು, ಕಾಳು ಉದ್ದವಾಗಿದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪದಾಗಿರುತ್ತದೆ
ಎಮ್‌ಟಿ-1349 (ಮುಗ್ಧ ಸುಗಂಧ)	ಉತ್ತರ ಆರಮಲನಾಡು/ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ (ಮಧ್ಯಮ ವಾರಿ ಭೂಮಿ)	ಜೂನ್	130-135 ದಿನಗಳು, ಕಾಳು ಉದ್ದವಾಗಿದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪದಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸುವಾಸನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದಿರುತ್ತದೆ
ಎಮ್‌ಟಿ-101	ಉತ್ತರ ಆರಮಲನಾಡು/ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ (ವಾರಿ ಭೂಮಿ ಕೂರಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆ)	ಜೂನ್	125-130 ದಿನಗಳು, ಮಧ್ಯಮ ಕಾಳನ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ದಪ್ಪ
ಮುಗ್ಧ AO-1253	ಉತ್ತರ ಆರಮಲನಾಡು/ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ (ಮಧ್ಯಮ ವಾರಿ ಭೂಮಿ)	ಜೂನ್	135-140 ದಿನಗಳು, ಮಧ್ಯಮ ಕಾಳನ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ
AO-1253	ಉತ್ತರ ಆರಮಲನಾಡು/ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ (ಮಧ್ಯಮ ವಾರಿ ಭೂಮಿ)	ಜೂನ್	135-140 ದಿನಗಳು, ಮಧ್ಯಮ ಕಾಳನ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ

ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ - 32 ರಿಂದ 40 ಕೆ.ಗ್ರಾಂ.
 ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ - 2.0-2.8 ಟನ್
 ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ - 40:20:20 ಸಾ:ರಂ:ಪೊ - 8 ಕೆ.ಗ್ರಾಂ ಸಹುವಿನ ಸಲೆಪ್ಪಡೆ

ಕೂರಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆ:
 ಸರಿಯಾಗಿ ಹದ ಮಾಡಿದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 20 ಸೆಂ.ಮೀ. ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂರಿಗೆಯಿಂದ ಎಕರೆಗೆ 40 ಕೆಜಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸಮನಾಗಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಡ್ರಮ್ ಸೀಡರ್‌ನಿಂದ ಬಿತ್ತನೆ:
 ಸೂಕ್ತ ಮಳೆ ಅಥವಾ ಇತರ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮೇ ಹಾಗೂ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ

ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ, ಜುಲೈನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗದ್ದೆ ಮಾಡಬಹುದಾದಷ್ಟು ಮಳೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಡ್ರಮ್ ಸೀಡರ್‌ನಿಂದ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಲು ಮೊಳಕೆ ಬಂದ ಭತ್ತದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಡ್ರಮ್ ಸೀಡರ್ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಎಕರೆಗೆ 16 ಕೆಜಿ ಬೀಜ ಬೇಕಾಗುವುದು.

ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆ:

ನಾಟ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಮೊದಲಿನ ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿನ 2.5 ಸೆಂ.ಮೀ. ಗೆ ಮಿತಿಗೊಳಿಸಿ, ನಂತರ 5 ಸೆಂ.ಮೀ. ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಕೊಯ್ಲುಗೆ 10 ದಿನ ಮೊದಲು ನೀರನ್ನು ಬಿಸಿದು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ತೊಡೆಯಾಡುವ ಸಮಯದಿಂದ ತೆನೆ ಹೊರಬರುವವರೆಗೆ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು.

ಕೂರಿಗೆ ಭತ್ತದ ಬಿತ್ತನೆ ನಂತರ 10-15 ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಳೆಯಿಂದ ನೀರು ನಿಲ್ಲದಂತೆ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಬೇಕು. ಮರಿ ಒಡೆಯುವ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ 2.5 ಸೆಂ.ಮೀ. ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ನಿಲ್ಲದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಿತ್ತಿದ 40 ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ನಿಲ್ಲುವಂತಹವಾಗಿ ಹೊಡೆತ ಮಾಡಿ ನೀರು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ನೀರು ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಳೆಗಳೆಲ್ಲ ನಾಶವಾಗಿ, ನಂತರ ಕಳೆಗಳ ಜೈವೋಟ ಇಲ್ಲವಾಗುವುದು. ಕೂರಿಗೆ ಭತ್ತವು ಪೂರ್ತಿ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಕಡಿಮೆ ಆಳದ ನೀರು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಮುಂದೆ ಮಳೆಯು ಕೊರತೆಯಾಗಿ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಆಗುವ ಸಂಭವವಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಆದರೆ ನೀರಿನ ಆಳ, ಬೆಳೆಯ ಯಾವುದೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯ ಎತ್ತರದ ಶೇ. 25 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೊನೆ ಎಲೆಯ (ಬೂಟ್ ರೀಫ್) ಹಂತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು. ಅಂತರ ಬೇಸಾಯ:

ಕೂರಿಗೆ ಭತ್ತದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆಯಾದ 15 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಹದ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಒಂದು ವಾರದ ಅಂತರದಲ್ಲಿ 2-3 ಸಲ ಎಡೆಕುಂಟೆ ಹೊಡೆಯುವುದರಿಂದ ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣವಾಗಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ತೇವಾಂಶವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ. ಬಿತ್ತನೆಯಾದ 40 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಂತಾಗ ಕೊನೆಯ ಬಾರಿ ಎಡೆಕುಂಟೆ ಹೊಡೆದು ನಂತರ ದೋಣಿ ತಿಕ್ಕುವುದರಿಂದ (ಹೊಡೆತ ಮಾಡುವುದು) ಕಳೆಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ಮರಿ ಒಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ಮಣ್ಣಿನ ಬಿಗಿತದಿಂದಾಗಿ ನೀರು ಬಿಸಿಯದಂತೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಳೆನಿಯಂತ್ರಣ:

ಕಳೆನಾಶಕ	ಪ್ರಮಾಣ (ಎಕರೆಗೆ)	ಸಿಂಪರಣೆ (ಸಮಯ)	ನಿಯಂತ್ರಣವಾಗುವ ಕಳೆ
ನಾಟ ಭತ್ತ	1 ಕೆಜಿ	ನಾಟ ಮಾಡಿದ 3-4 ವಾರಗಳು	ದ್ವಿಧರ ಕಳೆಗಳು ಹಾಗೂ ವಾಷಿಕ್ ಹುಲ್ಲು
2,4-ಡಿ ಸೋಡಿಯಂ ಉಪ್ಪು-80 ಡಬ್ಬೂ ಪಿ			
ಬ್ಯೂಟಾಕ್ಸಿಫೋಲ್ ಶೇ. 5 ರ ಹರಳು	12 ಕೆಜಿ	ನಾಟಿಯಾದ 5-7 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಉದುರಿಸುವುದು	
ಥೈಯೋಬೆನ್‌ಕಾಲ್ ಬ್	1.6 ಲೀಟರ್	ನಾಟಿಯಾದ 5 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ	
(ಬೆನ್‌ಥಿಯೋಕಾಲ್ ಬ್ 50 ಇಸಿ)		ನಾಟಿಯಾದ 5 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ	

ಬೆನ್‌ಥಿಯೋಕಾಲ್ ಮಿಥೈಲ್ 0.6% + ಫ್ಲಿಟಾಕ್ಸಿಫೋಲ್ 6% ಜಿ	5 ಕೆಜಿ	ನಾಟಿಯಾದ 3-5 ದಿನಗಳ ನಂತರ	ಜೇಕು, ಹುರ್ದಿನ ಮತ್ತು ದ್ವಿಧರ ಜಾತಿಯ ಕಳೆಗಳು
ಬೆನ್‌ಥಿಯೋಕಾಲ್ ಸೋಡಿಯಂ 10 % ಎಸ್‌ಸಿ	100 ಮಿ.ಲೀ.	ನಾಟಿಯಾದ 3-4 ವಾರಗಳಲ್ಲಿ	ವಾಷಿಕ್ ಹುಲ್ಲು ಮತ್ತು ದ್ವಿಧರ ಕಳೆಗಳು
ಥೈಯೋಬೆನ್‌ಕಾಲ್ ಥೈಯೋಲಿನ್ 10 ಡಬ್ಬೂ ಪಿ	80 ಗ್ರಾಂ.	ನಾಟಿಯಾದ 3-7 ದಿನಗಳ ಒಳಗಾಗಿ	ದ್ವಿಧರ ಮತ್ತು ಎಕರೆದ ಜಾತಿಯ ಕಳೆಗಳು
ಕೂರಿಗೆ ಭತ್ತ ಪೆಂಡಿಮೆಥಾಲಿನ್ 30 ಇಸಿ	1.3 ಲೀಟರ್	ಬಿತ್ತನೆಯಾದ 5 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ	ಹುಲ್ಲು ಜಾತಿಯ ಕಳೆಗಳು
ಬ್ಯೂಟಾಕ್ಸಿಫೋಲ್ 50 ಇಸಿ	1.2 ಲೀಟರ್	ಬಿತ್ತನೆಯಾದ 5 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ	

ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಗಳು ಕೀಟಗಳು:

- **ಫ್ಲೀಪ್ :** ಭತ್ತದ ಸಸಿ ಮಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಕಡಿಮೆಯಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೀಟದ ಹಾವಳಿ ಹೆಚ್ಚು. ಫ್ಲೀಪ್‌ಗಳು ತುಂಬಾ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದು ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಸಸಿಗಳ ರಸವನ್ನು ಹೀರುವುದರಿಂದ ಸಸಿಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮ: ಸಸಿಮಡಿಗೆ (300 ಜ.ಮೀ. ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ) 75 ಗ್ರಾಂ ಶೇ 10 ರ ಫೋರೇಟ್ ಅಥವಾ 1.25 ಕೆ.ಗ್ರಾಂ ಶೇ 3 ರ ಕಾರ್ಬೋಥೈಯಾನ್ ಹರಳನ್ನು ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ನೀರು ಹಾಯಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ಮೆನೊಕ್ಸಿಫೋಫಾಸ್ 36 ಎಸ್‌ಎಲ್ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 1.3 ಮಿ.ಲೀ.ನಂತೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಂಪಡಿಸಬೇಕು.
- **ಕಂದು ಜಿಗಿಹುಳುಗಳು:** ಕೀಟವು ಬೆಳೆ ಆಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದು, ಕಂದು ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ವೈಥ ಮತ್ತು ಅಪ್ಪರಗಳು ಕಾಂಡವನ್ನು ನೀರಿನ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅರಿತ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಆಮುಸಿ ರಸಹೀರುತ್ತವೆ. ಈ ಕೀಟದ ಬಾಧೆಯಿಂದಾಗಿ ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಬೆಳೆಯೇ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಾಧೆಯು ತೆನೆ ಬರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು: ಎಕರೆಗೆ 4 ಕೆ.ಗ್ರಾಂ. ಶೇ 3 ರ ಕಾರ್ಬೋಥೈಯಾನ್ ಅಥವಾ 5 ಕೆ.ಗ್ರಾಂ. ಶೇ. 10 ರ ಫೋರೇಟ್ ಅಥವಾ 12 ಕೆ.ಗ್ರಾಂ. ಶೇ 4 ರ ಕ್ವಿನಾಲ್‌ಫಾಸ್ ಹರಳನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು. ನಂತರ 72 ತಾಸುಗಳವರೆಗೆ ನೀರು ಒಂದು ಗದ್ದೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಗದ್ದೆಗೆ ಹೋಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. 0.2 ಗ್ರಾಂ. ಥಿಯಾಮೆಥಾಕ್ಸಾಮ್ 25 ಡಬ್ಬೂ.ಜಿ ಅಥವಾ 0.3 ಮಿ.ಲೀ. ಇಮಿಡಾಕ್ಸಿಫೋಫಿಡ್ 17.8 ಎಸ್‌ಎಲ್ 1 ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ವೈರಿನ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವಶ್ಯಕತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 200-250 ಲೀ. ಸಂಪರಣಾ ದ್ರಾವಣಬೇಕು. ನಾಟ ಮಾಡಿದ 30 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಪ್ರತಿನ ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಗಿಡಗಳ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಈ ಕೀಟದ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಸಾರಜನಕಯುಕ್ತ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒಳಬಿಡಬಾರದು.